

Toplumsal Özgürlük 30 yaşında

Demokratik cumhuriyet mücadelesini büyütmek için Toplumsal Özgürlük Partisi saflarına!

toplumsal özgürlük

20 TL / Eylül 2026

ONLAR HALKIN DÜŞMANIDIR!

OVP'nin 2027-2029 vizyonu açıklandı. İşçiye, emekçiye ve emekliye çok daha ağır bir fatura çıkarmaya hazırlanıyorlar. Asgari ücrete, emekli maaşına ve kamu emekçilerinin maaşlarına, masa başında uydurdukları ve hiçbir zaman tutmayan "hedef enflasyon" üzerinden zam yapacaklar.

Hedef enflasyonlar hiçbir zaman tutmadı. Çünkü hedefleri zaten enflasyonu düşürmek değil, yüksek enflasyon politikasıyla halkı daha fazla soymak. Bu esnada patronlara teşvik üstüne teşvikler, esnek çalışma adı altında daha fazla sömürü koşulları, vergi istisnaları, aflar, kıyaklar da havada uçuşuyor. Orta Vadeli Program halkı soyma programından başka bir şey değil.

Özelleştirme ihanettir

5 Eylül tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanana kararla Türkiye'nin en yoğun ulaşım hatları olan Boğaz köprüleri ve devlet otoyollarının özelleştirileceği ilan edildi. Kamu bütçelerine yaptıkları katkıların çok ama çok altında özel şirketlere peşkeş çekilen yollar ve köprüler yine halka soygun olarak dönecek. Bütçelerde oluşan açıklar vergi olarak; özelleştirilmiş yollar da pahalı ulaşım olarak dönecek. Açıklanan OVP'de çok daha fazla özelleştirmenin yapılacağı da şimdiden ilan edildi bile.

Savaşa koşar adım

Diğer yandan NATO toplantılarında alınan savaşlara daha fazla dahil olma kararları adım adım işletiliyor, içeriği bilinmeyen tehlikeli anlaşmalar ilan ediliyor. Mekke Anlaşması adı altında İran'la, Lübnan'la savaş olasılıkları yükseliyor. Silahlanma bütçeleri yükseliyor, faturası yine halka kesiliyor. Savaşın maliyeti halkın ümüğünü daha fazla sıkan vergiler, zamlar, kamu haklarının daha fazla tasfiyesi olarak dönecek.

Siyasal alana bakıldığında da keyfilik o kadar yerleşti ki, Saray'daki ittifakın iktidarda kalabilmesi için tüm yasal alan baypas edildi. Artık yasalar yok, anayasa yok. Şimdi seçimleri de kaldırmak ve rejimi seçimsizleştirmek istiyorlar.

Bu tablo bu düzen içinde geriye çevrilerek normalleştirilmez. Bu tablo bu düzen içinde yumuşatılamaz. Artık sadece onlar ve biz varız. Onlar halkın düşmanları. Aldıkları tüm kararlar bizlere karşı. Bize düşen tek şey bir çıkış için örgütlenmek ve demokratik cumhuriyete yürümek. Bize düşen başka bir seçenek yok.

Denetimsizlik çarkının acı reçetesi: Filo Jet Feribotu

Bu facianın gerçek failleri; o gemilerin uygunsuzluğuna göz yuman denetçiler, rüşvetle izin veren bürokratlar, kâr hırsıyla emniyet harcamalarından kısıntıya giden şirket sahipleri ve kamu kaynaklarını şirketlerin hizmetine sunan siyasi iradedir.

Girne Limanı'ndan Türkiye kıyılarına doğru hareket ettikten kısa süre sonra açıkta su alarak alabora olan Filo Jet isimli katamaran feribotunun batması, Akdeniz'in ortasında onlarca insanın yaşam mücadelesi verdiği ağır bir trajediye dönüştü. Bu yaşananlar bir kaza olarak tanımlanıp üstü örtülemez. Burada olan şeyin adı sermayenin kâr hırsı, kamu otoritesinin göz yumması ve yıllardır deniz ulaşımını teslim alan denetimsizlik mekanizmasıdır.

Filo Jet ilk değil: Kronikleşen bir ihmaller silsilesi

Girne – Mersin/Taşucu hattında çalışan yolcu ve yük taşımacılığında yaşanan aksaklıklar, teknik arızalar ve emniyet zafiyetleri ne dünün meselesi ne de Filo Jet vakasıyla sınırlı bir istisna. Deniz taşımacılığında çalışan bu tip hızlı yolcu teknelerinin gövde yıpranmaları, periyodik bakım eksiklikleri ve kapasite sınırlarının zorlanması yıllardır bilinen, konuşulan ama müdahale edilmeyen gerçeklerdir.

Geçmişte defalarca benzer rotalarda arıza yapan, sefer ortasında makineleri duran, yolcuları saatlerce açık denizde mahsur bırakan ya da su alma tehlikesi atlatan seferler yaşandı.

(...) *Devamı 2. sayfada*

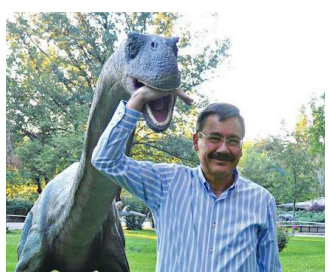

Gökçek'in ifadesini niye aldılar?

Gökçek'in şahsında gemideki herkese bir mesaj verildi: "Hepimiz aynı gemideyiz, ihanet edeni affetmem!"

3

Sarayın seçim yatırımı: Özelleştirme

Kamusal varlıkların sermayeye devri, sermaye için yeni birikim alanları yaratırken, iktidara da gelir alanı açar.

5

"Yeşil" Avrupa'nın sırrı: Atıkların bedelini Akdeniz kıyıları ödüyor

Birleşik Krallık 2025'te toplam 675 bin ton plastik atığı ihraç etti.

7

POLİTİKA

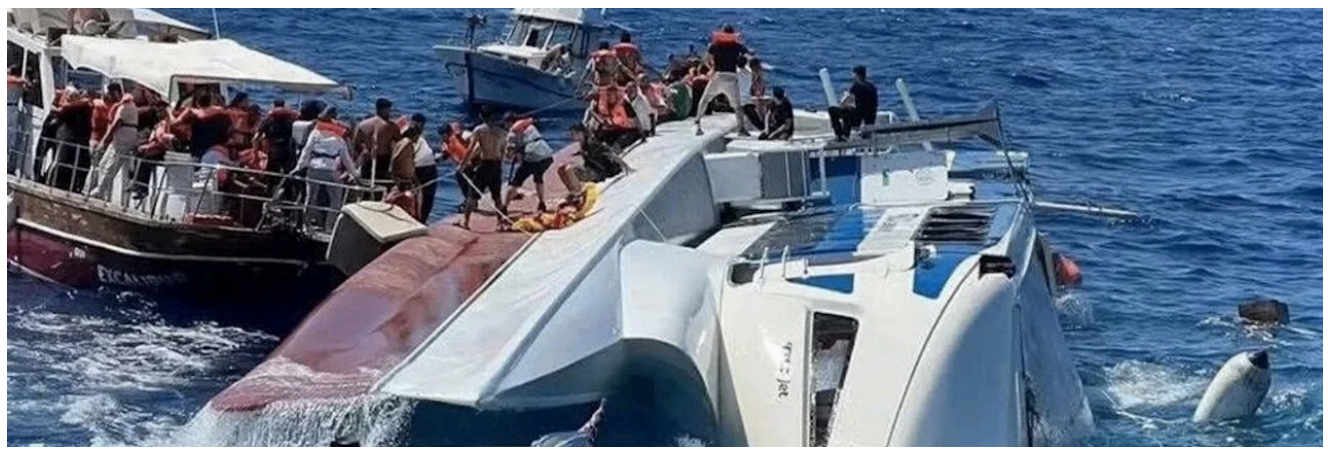

Denetimsizlik çarkının acı reçetesi: Filo Jet Feribotu

Batan geminin ardından birkaç yetkilinin veya mürettebatın gözaltına alınması, sorumluluğu sahada çalışan birkaç kişinin sırtına yükleyip asıl failleri gizleme taktiğidir.

(...) *1. sayfadan devam*

O günlerde yaşanan küçük çaplı sinyallerin üzerinin örtülmesi, gerekli yaptırımların uygulanmaması ve her vakanın münferit birer olay gibi geçiştirilmesi, bugünkü facianın zeminini adım adım hazırladı. Uyarıları dikkate almayan sistem, ihmali sıradanlaştırdı.

Rüşvet, ahbap-çavuş ilişkileri ve esnetilen kurallar

Elbette ki bu ihmaller Kuzey Kıbrıs ile Türkiye arasındaki deniz yolu taşımacılığından ibaret değil. Karadeniz, Marmara ve Ege kıyılarında da benzer olaylara yıllardır tanıklık ediliyor. Kıyılarımızda çalışan eski gemilerin işletmesi uzun süredir şirketlerin kâr marjını gözeten bir rant ağına dönüşmüş durumdadır. Normal koşullarda uluslararası denizcilik standartlarına göre sefere çıkması derhal yasaklanması gereken, teknik yetersizliği aşikar gemilere liman çıkış izni verilebilmesi, sektördeki çürümeyi gözler önüne seriyor.

Bürokrasi, liman idareleri ve şirketler arasındaki ahbap-çavuş ilişkileri, rüşvet çarkları ve siyasi baskılar sonucunda teknik sörvey raporları masa başında onaylanıyor; zorunlu emniyet denetimleri idare ediliyor. Bir geminin can yeleği sayısından kurtarma botlarının filikalarının çalışırlığına, tekne sac sağlamlığından acil durum planlarına kadar her aşamada rüşvet ve denetimsizlik çarkı devreye girdiğinde, bedelini her zaman o gemideki yolcular ve deniz işçiler ödüyor.

Kâr karşısında can emniyetinin ikincilleştirilmesi

Deniz taşımacılığında faaliyet gösteren sermaye grupları için gemilerin sürekli seferde kalması, aralıksız bilet kesilmesi ve maliyetlerin minimuma indirilmesi birincil öncelik haline getirilmiştir. Bakım onarım sürelerini uzatmak, teknik personeli eksiltmek, emniyetli seyre uygun olmayan hava ve deniz koşullarında dahi sefer iptal edilirse zarar ederiz mantığıyla gemileri denize sürmek bu anlayışın olağan pratiğidir.

Filo Jet faciasında da görüldüğü üzere, yolcuların ve emekçilerin can emniyeti bir maliyet kalemi olarak hesaplanıyor, riskler sermayenin cebi uğruna bilinçli olarak üstleniliyor. Taşımacılık sektörünün piyasa vahşetine terk edilmesi, kamusal denetimin işlevsizleştirilmesi sonucunda insan hayatı doğrudan bir istatistiğe indirgeniyor.

Çark dağıtılmadıkça bu sular güvenli olmayacak

Batan geminin ardından birkaç yetkilinin veya mürettebatın gözaltına alınması, sorumluluğu yalnızca sahada çalışan birkaç kişinin sırtına yükleyip asıl failleri gizleme taktiğidir. Bu facianın gerçek failleri; o gemilerin uygunsuzluğuna göz yuman denetçiler, rüşvetle izin veren bürokratlar, kâr hırsıyla emniyet harcamalarından kısıntıya giden şirket sahipleri ve kamu kaynaklarını şirketlerin hizmetine sunan siyasi iradedir.

Limanlardaki tüm denetim mekanizmaları şeffaf, bağımsız meslek odaları ve sendikaların dahil olduğu kamusal bir yapıya kavuşturulmadıkça deniz ulaşımındaki rant ve rüşvet ağı kökünden tasfiye edilmedikçe Filo Jet son olmayacaktır. Akdeniz'in ortasında yükselen can pazarının hesabı sorulmalı, ulaşım bir kâr aracı olmaktan çıkarılıp kamusal bir hak olarak yeniden inşa edilmelidir.

Yakın zamanda yaşanan gemi kazaları

Deniz İşçileri Platformu verileri denetimsizlik çarkının acı bilançosunu gözler önüne seriyor. Yakın zamanda kıyılarımızda meydana gelen bazı önemli kazalar Filo Jet faciasının neden son olmayacağını gözler önüne seriyor.

Hera (2004 – Kilyos / İstanbul Boğazı Açıkları): Şiddetli fırtınada ambar kapaklarındaki sızdırmazlık sorunları ve aşırı yıpranma nedeniyle su alarak batan kuru yük gemisinde 19 denizci yaşamını yitirdi.

Hayat-N Ro-Ro (2008 – Bandırma): Bandırma Limanı'ndan kalktıktan dakikalar sonra hatalı yük bağlama, aşırı yükleme ve denetimsizlik sebebiyle batan gemide yolcular ve mürettebat can verdi.

Kayan 1 (2011–2012 – Zeytinburnu Açıkları / Marmara Denizi): Marmara Denizi'nde demirliyken başka bir gemiyle çatışma yaşayıp hasar alan, denetimsizlik ve bürokratik ihmaller nedeniyle aylarca hacizli/terk edilmiş halde bekletilen kargo gemisi su alarak battı.

Volgo-Balt 199 (2012 – Şile Açıkları): Şiddetli fırtınada seyrine devam eden kömür yüklü nehir tipi yaşlı gemi ikiye ayrılarak battı. Arama-kurtarma botunun da alabora olmasıyla birlikte çok sayıda denizci ve kurtarma personeli hayatını kaybetti.

Bilal Bal (2017 – Şile Açıkları): Gemlik'ten Karadeniz Ereğli'ye demir tozu taşıyan koster, yetersiz ve ehliyetsiz mürettebat ile sefere çıkarılması ve aşırı yükleme nedeniyle Şile açıklarında battı; 9 mürettebat yaşamını yitirdi.

Volgo-Balt 214 (2019 – Samsun Açıkları): Rusya'dan kömür taşıyan 41 yıllık kargo gemisi, nehir tipi tasarımına rağmen açık deniz ve ağır kış koşullarında seyrine izin verilmesi sonucu yapısal kırılma yaşayarak battı. 6 denizci hayatını kaybetti.

Arvin (2021 – Bartın / İnkumu Açıkları): Gürcistan'dan Bulgaristan'a giden 46 yıllık nehir tipi kuru yük gemisi, şiddetli fırtınada gövdesinin yorulması ve yapısal deformasyonlar nedeniyle kırılarak battı. 6 mürettebat yaşamını yitirdi.

Kafkametler (2023 – Karadeniz Ereğli): Ağır fırtına uyarısına ve daha önceden gövde hasarı bulunmasına rağmen seyrine izin verilen kuru yük gemisi, Ereğli Limanı mendireğine çarparak battı ve 12 denizci hayatını kaybetti.

Pallada (2023 – Karadeniz Ereğli): Kafkametler ile aynı fırtınada Ereğli açıklarında demir tarayarak karaya oturan ve ortadan ikiye bölünen nehir tipi yaşlı kuruyük gemisi, Karadeniz'deki uygunsuz gemi işletmeciliği ve liman koruma yetersizliklerini gözler önüne serdi.

Raptor (2023 – Ege Denizi / Midilli Açıkları – Türkiye Rotası): Mısır'dan İstanbul'a tuz taşıyan Komor bandıralı yaşlı kargo gemisi, ağır hava koşullarında su alarak battı. Ciddi teknik eksiklikleri ve denetimsizlik geçmişi bulunan gemide 14 mürettebattan yalnızca biri sağ kurtulabildi.

Batuhan A (2024 – Marmara Denizi / İmralı Açıkları): Marmara Adası'ndan Gemlik'e mermer tozu taşıyan 53 yıllık kuruyük gemisi, ağır bakım eksiklikleri, aşırı yük ve fırtına koşullarına rağmen denize açılması sonucu su alarak battı. 6 mürettebat yaşamını yitirdi.

SDG'nin feshi ve Kürtlerin siyasal mücadele dönemi

Bölge kaynakları Türkiye'nin İran' a karşı Kürlerin değil de Türk ordusunun, ABD, NATO icazetli aktif savaş gücü olma hamlesinin arayışı içinde olduğunu bildiriyor. Türkiye bir yandan da kendi bölgesel dengeleri için, İran'ın tamamen yok olmasını istemiyor.

Suriye'de Rojava ve Şam yönetimi arasında 29 Ocak 2026'daki Entegrasyon Anlaşması'ndan sonra SDG'nin "feshedilmesi" kararı en önemli politik gelişme olarak öne çıkıyor.

5 Ağustos'ta Mazlum Abdi, Tom Barrack ve Şara entegrasyon sürecinde yeni adımlar için görüşmüş, Şara sürecin olumlu gelişmesi için Mazlum Abdi'den SDG'nin feshedilmesini talep etmişti. Abdi ise Entegrasyon adımları tamamlanmadan, Kürtlerin, kültürel, siyasi hakları "anayasal demokratik" bir çerçeveye bürünmesi gerçekleşmeden SDG'nin bağımsız İradi bir güç olarak devam edeceğini bildirmişti.

Bölgede hızlı ve kritik gelişmelerin bir sonucu olarak bu görüşme 25 Ağustos tarihinde tekrarlandı. Şam'da bir araya gelen heyet eğitimden kültürel haklara kadar bir dizi ortaklaşma oluşturup entegrasyon yolundaki kararlılıklarını bildirdiler. En önemli karar kuşkusuz Mazlum Abdi'nin basına ve toplantı hazirununa bildirdiği fesih kararı beyanı oldu.

Mazlum Abdi, "Suriye tarihinin önemli bir sayfasını kapatıp, barış istikrar ve inşa yolunda bir sayfa açtıklarını" söyledi. Bölgenin Baas rejimi ve İŞİD'ten temizlendiğini, bugünün koşullarında SDG'nin bağımsız bir askeri güç olarak feshedildiğini ilan etti.

Suriye'deki bütün halklara (Süryani, Dürzi, Türkmen, Arap Alevi, Hristiyan) yönelik bir Suriye inşa etmek istediklerinin mesajını verdi.

ABD ve İsrail' in İran'la savaşlarının sonuçları savaş kesintili seyretse de tüm bölgeyi sıcak çatışmaların eşiğine getirdiği gibi dünya dengelerini de yeniden şekillendiriyor.

Entegrasyon mu erime mi?

Mutabakat çerçevesinde Abdi'nin, Geçici Cumhurbaşkanının danışmanı olması, Amed İlam'ın parlamentoya milletvekili olarak atanmasıyla ivmelenen demokratik adımların atılması; bunlarla beraber "eğitim , ana dili, Kürt değerlerine " dair kültürel hakların tanınması eşit yurttaşlık koşullarının oluşması anlamına gelmiyor. Suriye'de henüz özgür siyasi ve toplumsal yaşam koşulları sağlanabilmiş değil. Şara yönetimi de ,"tek adam, tek millet, tek ordu" olma gerçekliğinden de kopması kolay görünmüyor. Silahların yerine kısmi olarak siyasetin yolları açılsa da Suriye halklarının özgür demokratik toplumsallık koşulları sağlanması ve anayasal güvenceye kavuşması henüz gerçekleşmiş değildir. Kürtlerin ve Suriye halklarının birliği temelinde yürütülecek, siyasal mücadele demokratik cumhuriyeti inşa edebilme olanaklarını taşıyor. İradesiz ve pasif duruş ise SDG'nin fesih ilanıyla aktarılan gücün etkisini zayıflatarak ,Şara yönetimindeki Suriye Hükümeti içinde "entegrasyon yerine erimenin; ülke yönetimine istikrar yaratacak olma yerine de faşist çete devletine meşruiyet kazandırma riskini artıracak bir olasılık olarak görünüyor.

POLİTİKA

Bir cambaz gibi, bir NATO'da bir ŞİÖ'de

Erdoğan'ın Şangay İşbirliği Örgütü toplantısına katılması ve Rusya ile ilişkilerin devam edeceğini ifade etmesi birçok tartışmayı beraberinde getirdi. Erdoğan yine bilindik manevralarıyla kendisine alan açma peşinde.

Erdoğan'ın temmuz ayında Ankara'da gerçekleşen NATO liderler zirvesindeki batı emperyalizmi hizmetkârlığı görüntüsü hafızalardaki yerini koruyor. Eli kanlı haydutların en iyi şekilde ağırlanmalarının yanı sıra Türkiye'ye biçtikleri roller de oldukça tartışma yaratmıştı. Hatırlanacağı gibi NATO zirvesinde Türkiye'ye Rusya ve Çin'in çevrelenmesinde kritik görevler verildiği açığa çıkmıştı. Üstelik tam da bu zirveye giderken ülke sınırları içerisinde yeni bir NATO kolordusu ve bir deniz üssü kurulduğu da açıklanmıştı. Yani batılı emperyalistler içeride sallantıda olan Erdoğan'ı onların çıkarlarını daha fazla savunmak koşuluyla desteklemişlerdi.

Erdoğan Bişkek'te

Ne var ki bu zirveden sadece iki ay sonra dünya sisteminin bir başka kutbu da toplandı ve bu toplantıya Türkiye cumhurbaşkanlığı düzeyinde katıldı. Şangay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ)'nün Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te toplandı.

Zirvenin ilk gününde Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile görüşen Erdoğan, Ukrayna krizi için yeni bir arabuluculuk girişiminde bulundu ve bu girişim Rusya tarafından jet hızıyla reddedildi. Diğer yandan Erdoğan, yaptığı açıklamada Rusya ile yeni nükleer anlaşmalar yapılacağını da söyledi.

Karadeniz ısınırken Erdoğan cambazlığa devam ediyor

Dünyadaki hegemonya krizi giderek sertleşirken AB ile Rusya arasındaki Ukrayna krizi bu bağlamda giderek daha da büyüyor. Bu krizin jepolitik olarak yansıdığı iki bölge var. Arktik Denizi ve Karadeniz.

Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı son NATO liderler zirvesinde Rusya'nın her iki denizde de çevrelenmesi ve Karadeniz'deki çevrelenmesinin hamiliğinin de Türkiye'nin üstlenmesinin kararlaştırıldığı ifade edilmişti. Bu bağlamda Erdoğan'ın ŞİÖ toplantısına katılması ve Rusya ile ilişkilerin devam edeceğini ifade etmesi birçok tartışmayı beraberinde getirdi. Erdoğan yine bilindik manevralarıyla kendisine alan açma peşinde.

Oldukça sertleşen hegemonya krizi batı emperyalizmini her an daha çılgın hamleler yapmaya zorlarken, Ukrayna savaşının olası sertleşme ihtimali Erdoğan'ın tüm taktiklerini geçersiz kılabilir.

Gökçek'in ifadesini niye aldılar?

Devasa kamu ihaleleri, devasa teşvikler, vergi afları ve sayısız çeşitte vurgunun sıradanlaştığı saray rejiminde, saray yönetimini rahatsız eden başka bir şey olmalı.

Sonunda bu da oldu ve Melih Gökçek de ifadeye çağrıldı. Ama bugüne kadar yaptığı hırsızlıklar, vurgunlar, işlediği mafyatik suçlar ya da en genel tabirle kanunsuzluğu bir hayat felsefesi gibi benimsemesi değildi ifadeye çağrılma sebebi.

Gazeteci Fatih Altaylı, saray iktidarı; kendi döneminde "haksız biçimde zenginleştiği" öne sürülen bazı isimlerden servetlerinin bir bölümünü geri almaya yönelik bir süreç başlatabileceğini ifade etti. Altaylı'nın ifadelerine göre bu kapsamda Melih Gökçek'in Ankara'da 5 milyar dolarlık bir servet edindiği konuşuluyor.

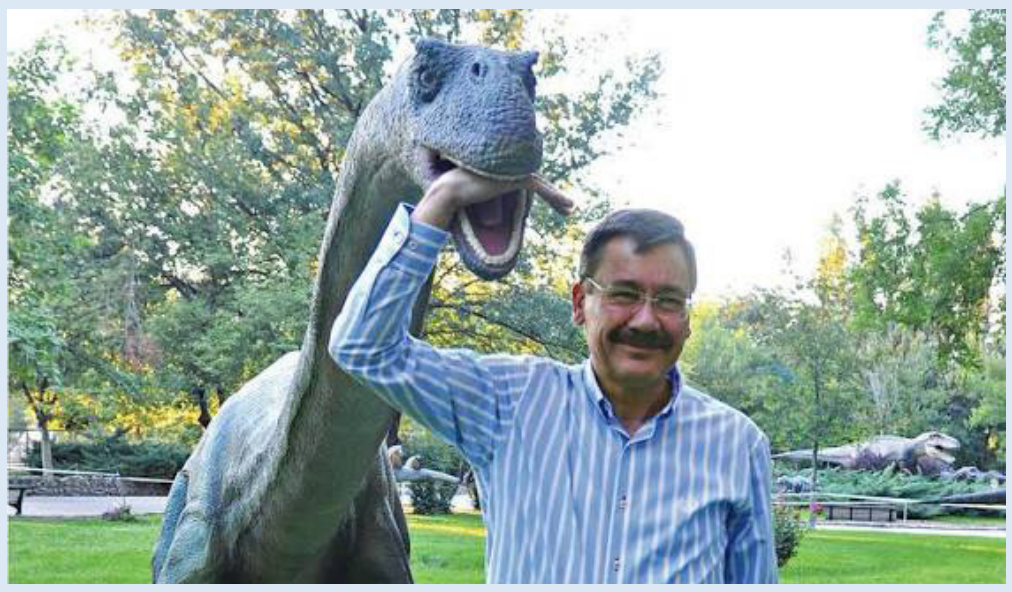

Haksız zenginleşme mi, panik havası mı

Bugüne kadar yaşadıklarımız Altaylı'nın iddialarının tam olarak iktidar gerçekliğiyle örtüşmediğini kanıtlıyor. Haksız biçimde zenginleşmek bu düzenin ta kendisi olduğu için saray oligarşisinin böyle bir şeyden rahatsızlık duyduğunu düşünmek için saf olmak gerekiyor.

Devasa kamu ihaleleri, devasa teşvikler, vergi afları ve sayısız çeşitte vurgunun sıradanlaştığı saray rejiminde, saray yönetimini rahatsız eden başka bir şey olmalı. Nitekim Melih Gökçek'e isnat edilen suç aslında çok şey anlatıyor: Yurt dışına servet transferi yapmak.

Yurt dışına para kaçırmak ağır suçtur, çünkü…

Herhangi bir türedi zenginden değil, suyun başını tutanlardan, vurguncuların en irilerinin birinden bahsediyoruz. Rant almak ve rant dağıtmak konusunda uzman, bürokrasi ve suç örgütlerinin adeta kesişim noktası olan Gökçek'in yurt dışına para kaçırması merkezinde olduğu suç şebekesinin bütününde panik yaratabilecek bir olaydır.

"Gökçek paraları yurt dışına kaçırıyorsa bir bildiği vardır" diyerek herkes bu akıma kapılırsa sarayın sorunları çığ gibi büyür. Yukarıdan aşağıya doğru yayılacak bir panik çok kırılgan bir zemin üzerinde duran saray oligarşisinin işlerini iyice zorlaştırır. Panik havası başladı mı geri dönüşü olmaz. Bunu gören saray operasyon düğmesine bastı ve Gökçek'in şahsında gemideki herkese bir mesaj verdi: "Hepimiz aynı gemideyiz, ihanet edeni affetmem!"

Kılıçdaroğlu'nun gündüz düşleri

Görevde kaldığı süre boyunca AKP iktidarının her tür seçim yolsuzluğuna karşı sesini çıkartmayıp sokağa çıkanları da evine gönderen Kılıçdaroğlu'nun CHP'si hızla eriyor.

Kemal Kılıçdaroğlu Euronews'e verdiği röportajda Ekrem İmamoğlu'nun siyasi tutuklu olmadığını ve kendisinin de Kurultay davasının tarafı olmadığını söyledi. Bu sözler, benzerlerini Saray mikrofonlarından duymaya alışkın bir azınlık için belki şok etkisi yaratmış olabilir. Fakat Kılıçdaroğlu'nun yeni rejimin inşasında aldığı inisiyatifi gören milyonlar için gayet normal karşılandı. Röportaj boyunca İBB davasında insanların itirafçı olmaya zorlanmaları, şaibeli gizli tanık ifadeleri ve İmamoğlu'na savunma hakkı verilmemesi hakkında tek bir söz bile etmemesi ve el koyulan ve AKP'ye geçen belediyeleri basit bir yolsuzluk operasyonu olarak değerlendirmesi Kılıçdaroğlu'nun Saray'ın sözcülerinden biri olarak görevini yerine getirdiğini de gösteriyor.

Eski Türkiye'den Yeni Türkiye'ye

Erdoğan'ın kurultaydan sonra "seçimlerin faturasını Bay Kemal'e çıkartıp şaibeli bir kurultayla kendisini tehcir ettiler" sözleriyle sahip çıktığı Kılıçdaroğlu'na biçilen rol şimdilik geniş yığınlarda pek karşılık bulmuş gözükmüyor. 19 Mart sonrası halkın baskısıyla CHP'yi alışkın olmadığı yere, sokağa çıkaran Özgür Özel'in Yeni Parti'si mecliste ana muhalefet partisi görevini de devraldı.

Görevde kaldığı süre boyunca AKP iktidarının her tür seçim yolsuzluğuna karşı sesini çıkartmayıp sokağa çıkanları da evine gönderen Kılıçdaroğlu'nun CHP'si hızla eriyor. Eski Türkiye'nin kurucu partisi Yeni Türkiye'nin kuruluşunda da üstüne düşeni yerine getirip tarihteki yerini almaya hazırlanıyor.

Gündüz düşleri

Kılıçdaroğlu, muhalefetin seçimi kazanabilme yolu için "Şimdi yüzde 51'i nasıl alacaksınız? İş birliği yaparak" diyerek önümüzdeki dönemde de Saray karşıtı cephe içinde rolünü oynamaya devam edeceğini de gördüğü gündüz düşüyle ifade etmiş oluyor. Gündüz düşleri için Birinci Dünya Savaşı sırasında Orta Doğu'da İngiliz emperyalizminin ajanlığını yapan Arabistanlı Lawrence "Herkes hayal kurar, ama aynı şekilde değil. Geceleri zihinlerinin tozlu molalarında düş görenler, gündüzleri bunun gereksizliğini öğrenmek için uyanırlar. Fakat gündüz düş görenler tehlikeli adamlardır. Çünkü onları mümkün kılmak için gözleri açıkken de yaşayabilirler düşlerini. Tıpkı benim gibi" der. Kılıçdaroğlu, Lawrence olmaya soyunmuştur ama gördüğü Saray'ın düşleridir.

EMEK

Madenciler kazandı,
Başaran Aksu ve Gökay Çakır'a tahliye

Yıldızlar SSR Holding'e Doruk Madencilik ve Eti Gümüş işçilerinin aylar süren mücadelesi ağustos ayına da damga vurdu. Ödenmeyen ücretleri ve hakları için mücadele eden maden işçileri, sendikaları Bağımsız Maden-İş öncülüğünde aylardır Ankara başta olmak üzere ülkenin tümünü mücadele alanına çevirmişti. Şirket maaşların 6 Ağustos'ta yapılacağı sözünü vermesine karşın bir kez ödemeleri yapmayınca, işçiler soluğu yine Ankara'da aldı.
Eylemlilik sürecinde Bağımsız Maden-İş Genel Başkanı Gökay Çakır ve örgütlenme uzmanı Başaran Aksu bir kez daha gözaltına alındı ve bu sefer tutuklandı. Ancak onlarca kez kolluk kuvvetleri ile karşı karşıya gelen ve göz altına alınan işçiler bu saldırı karşısında mücadelesini sürdürdü. Süren mücadele kazanımla sonuçlandı ve alacakların tümünün ödendiği açıklandı.
Bu süreçte hala tutukluluğu süren Aksu ve Çakır ise 4 Eylül'de tahliye edildi. Başaran Aksu tahliye edilmeden önce süresiz açlık grevine başlayacağını ilan etmişti. Böylece maden işçilerinin mücadelesi kazanımla sonuçlanırken, devletin bu kazanımın bedelini işçilerinin öncülerine ödetme planı da suya düştü.

Enerji-Sen direnişi genel merkeze taşıdı

AKSA Holding'e bağlı Bursagaz işçilerinin direnişi 90 günü aşkın süredir devam ediyor. Disk Enerji-Sen'in işyerinde örgütlenmesi ve yetki tespiti almasına karşı patron-sarı sendika TES-İŞ iş birliğiyle dava açılmıştı. Dava açıldıktan hemen sonra patron Enerji-Sen üyesi işçilerin bir kısmını işten çıkarmış, bir kısmını ise işten çıkarma tehdidi ile istifaya zorlamıştı. İşten çıkarmalara karşı sendikaları öncülüğünde direniş başlatan işçilerin direniş iradesi sürüyor. Direnişin talepleri açık, işten çıkarılan 22 işçinin işe iadesinin gerçekleştirilmesi ve sendikanın yetki hakkının tanınarak toplu sözleşme masasına oturulması. Enerji-Sen bu talepler gerçekleşene kadar direnişi sürdüreceğini ve mücadeleyi yükselteceğini ilan ediyor.
Tam da bu iradeyi gösterecek şekilde, direnişin 85. gününde, 2 Eylül'de direnişi İstanbul'a AKSA Holding genel merkezine taşıdı. Tüm emekten yana kamuoyunu davet ederek, Aksa genel merkezi önüne bir yürüyüş gerçekleştirildi. Enerji-Sen öncülüğünde işçiler bu kez, doğrudan holding yönetiminin duyacağı şekilde mücadele ısrarını haykırdı.

Kuryeler ödenmeyen ücretler için eylemde

Taby platformu üzerinden Köfteci Yusuf'un siparişlerini taşıyan birçok kurye 2 aydır ücretlerini alamadıkları için eylemde. Kuryeler 25 Ağustos'a kadar ödemelerin yapılacağına dair verilen sözün tutulmadığını, bunu dile getirmek için şirket ile görüşmek istediklerinde ise muhatap bulamadıklarını belirtiyor. Moto Kurye İşçileri Derneği (MİD) ile Turizm, Eğlence ve Hizmet İşçileri Sendikası (TEHİS) öncülüğünde süren eylemlerin alacaklar ödenene kadar süreceği aktarılmakta. Sendika Başkanı Kubilay Çelik: "Bütün Köfteci Yusuflar eylem alanımızdır." ifadeleri ile tüm emek dostlarını eylemle çağırdı.

Denizde fiili grev:
Volgo-Don 5021 direnişi

Denizcilik tarihinde gemi üzerindeki iş durdurmalar, ticaret ve ceza kanunları tarafından genellikle isyan veya emre itaatsizlik denilerek suç sayılıyor. Denizciler ise yasal prosedürlerin tıkandığı noktalarda fiili grev yoluna başvuruyor. Bu sürecin güncel örneklerinden biri, Samsun demir sahasında bulunan Volgo-Don 5021 isimli kuru yük gemisinde yaşandı. Cunda Denizcilik bünyesinde çalışan 13'ü Azerbaycanlı, biri Rus 14 kişilik mürettebat; dört aydır maaş alamadıkları, gemide temiz su tükendiği ve temel kumanya sağlanmadığı fiili greve çıktı.
Mürettebat, aylardır evine para gönderemediği ve yaşam koşulları tükendiği için şikayetlerini ITF ve liman otoritelerine bildirdi. Şirket, savaşı ve navlun ödemelerindeki aksamaları öne sürerek işçileri oyaladı. Sonunda Deniz İşçileri Platformu'na ulaşan deniz işçileri direniş ateşini yakarak seslerini duyurmayı başardı. Şirket, platform aracılığıyla basına yansıyan haberleri itibar zedeleme iddiasıyla yargıya taşımaya çalıştı. Şirket yönetimi ilerleyen süreçte gemiye kumanya ve su ikmalini asgari seviyeye indirerek personeli açlık ve susuzlukla pes ettirmeye çalıştı.
Denizciler, gemiden indikleri an birikmiş ücretlerini alamayacaklarını bildikleri için gemiyi terk etmeyerek direnişlerini sürdürdü. Nihayet 28 Ağustos 2026 sabahı gemide toplanan şirket yetkilileri ve gemi personeli ile telefon ve internet yoluyla dahil olan Deniz İşçileri Platformu temsilcileri, gazeteciler ve DGD-SEN avukatları müzakere masasında bir araya geldi. İşçilerinin iradesi ve baş eğmez duruşunun örgütlü mücadele ile birleşmesi sonucunda müzakere masasından zafer çıktı. Alacaklarını ve ülkelerine dönüş biletlerini ortaya koydukları direniş ile elde eden deniz işçileri aynı gün gemiden ayrıldılar.
Volgo-Don 5021 direnişi Aliağa'daki gemi söküm işçilerinin ya da Tuzla tersanelerindeki işçilerin eylemleriyle aynı temele dayanıyor. Resmi yollar tıkandığında gemideki fiili grev, denizcinin hakkını alabilmesi için en etkili araç haline geliyor.

Panelsan'da direniş sürüyor

Mücadeleci sendika korkusu tüm işverenleri aynı taktiklere itiyor. Aksa Holding'in Enerji-Sen korkusundan uyguladığı dava aç, dava sürerken öncü işçileri işten çıkar taktiğini Panelsan'da da aynen işletilmeye çalışılıyor. Bu kez Birleşik Metal'in örgütlenmesi ile başlayan süreçte patron hukuk düzeninden de aldığı güç ile önce yetki tespit davası açtı, ardından da işten çıkarmalar ve mobbinglere başladı.
Ancak sendikaları Birleşik Metal öncülüğünde işçiler geri adım atmadı ve işten çıkarılan arkadaşları geri alınana kadar direniş kararı aldı. Direnişe karşı patron elinden geleni ardına koymadı, önce direnişin ikinci gününde direnişçi işçilerin üzerine servis aracı ardından dördüncü gün ise işçilerin ve sendikacıların üzerine tır sürüldü.
Ancak tüm hukuki ve hukuk dışı baskılara karşın direniş bir ayı aşkın süredir devam ediyor. Birleşik Metal ve işçiler mücadelelerinde kararlı olduklarını ve patronların saldırılarına boyun eğmeyeceklerini ilan ediyor.

EKONOMİ

2027-2029 OVP
emekçilere yeni saldırılar, sermayeye dikensiz gül bahçesi

İktidar bloğu açısından asıl risk, toplumsal öfkenin sistem içi kanallar tarafından taşınamayacak ölçüde büyümesidir. Çünkü yoksulluk derinleştikçe ve geleceksizlik hissi yaygınlaştıkça, toplumsal hoşnutsuzluk düzen içi sınırları aşma eğilimini açığa çıkarır.

Açıklanan program, sermayeye geniş olanaklar açarken krizin ve ekonomik politikaların bedelini milyonlarca emekçiye ödetmeye devam eden bir saldırı programıdır.
Ücretleri baskılayan, emeğin gelir kaybını kalıcılaştıran, vergi yükünü geniş halk kesimlerinin üzerine yıkan, kamu varlıklarını özelleştirme yoluyla sermayeye açan program buna karşılık sermayenin finansman sorunlarına kamu kaynaklarıyla çözüm üreten, stratejik sektörlerde sermayeye yeni destek ve teşvik alanları yaratmak adına devleti işaret eden bir sermaye programı ile karşı karşıyayız.

Tutturulamayan enflasyon

Program döneminde, dezenflasyon sürecinin kararlılıkla sürdürülmesi ve enflasyonun kalıcı olarak tek haneli seviyelere indirilmesi temel hedef olarak belirlenmiş.
Ancak Orta Vadeli Programların en belirgin özelliği, enflasyon hedeflerinin sürekli tutmaması ve her yeni programda yeniden revize edilmesidir.

Yıl	Eski Hedef (%)	Gerçekleşme / Yeni OVP Tahmini (%)	Yeni OVP Hedefi (%)
2024	% 33	% 44,4 (Gerçekleşme)	-
2025	% 15,2	% 30,9 (Gerçekleşme)	-
2026	% 8,5	% 28,4 (Yeni Tahmin)	-
2027	-	-	% 21
2028	-	-	% 13,5
2029	-	-	% 9

Enflasyonla mücadele programının asıl ve en önemli sonuçlarından biri, emek piyasasını doğrudan belirlemesidir. Ücretlerin baskılanması ve sıkı para politikaları uygulamaları gibi ücret artışlarının gerçekleşen enflasyona göre değil, hedeflenen ve beklenen enflasyona göre belirlenmesi programın bütününün neyi hedeflediği, niyetinin ne olduğu anlaşılıyor.
Dolayısıyla 2027 için OVP'nin %21 enflasyon hedefi esas alınırsa, bu hedef asgari ücret pazarlığının başlangıç noktası belirlenmiş olunuyor.

Esnek çalışma bir kez daha programda

OVP'de yer alan "yeni nesil çalışma modelleri", "güvenceli esneklik" (esnek çalışma mevzuatı) esnek süreli istihdam modelleri emek piyasasının temel önceliklerindendir deniliyor.
Neoliberal saldırı olan "güvenceli esneklik" kavramı, sadece iş güvencesinin tasfiye edilmesi değil aynı zamanda emek gücünün sermayeye karşı tamamen savunmasız bırakılması hedefleniyor. Çalışma süresinin, gelirin ve iş ilişkisinin belirsizleşmesi, işçinin işverene karşı pazarlık gücünü ortadan kalkması emek rejiminin bu denli dönüşümle işçilerin köle gibi çalıştırmak isteniliyor. Bu şekliyle program düzenli ücret, kıdem ve ihbar tazminatlarına erişim, sendikalaşma ve toplu sözleşme gibi hakların fiilen ortadan kaldırmayı önüne koyuyor.

Sarayın seçim yatırımı: Özelleştirme

Saray oligarşisi özellikle seçim dönemine yaklaşırken kamu varlıklarının satışından veya işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerin, bütçe üzerindeki baskıyı geçici olarak hafifletmek ve seçim ekonomisi için önemli bir fırsat kolladığı biliniyor.

AKP iktidarı döneminde özelleştirme, birkaç kamu işletmesinin satılmasından ibaret olmayan, enerjiden telekomünikasyona, petro-kimyadan demir-çeliğe, limanlardan tütün ve alkole kadar stratejik sektörlerde kamusal mülkiyetin ve kamusal denetimin tamamen tasfiyesi biçiminde ilerledi.

Türk Telekom: 2005 yılında kamuya ait hisselerin % 55'i Oger Telecom'a devredildi.

TÜPRAŞ: Türkiye'nin en büyük petrol rafinerisi şirketindeki kamu hisselerin tamamı Koç Holding'e satıldı.

ERDEMİR: Kamuya ait % 46,12 oranındaki hisse OYAK'a devredildi.

PETKİM: 2008 yılında kamuya ait % 51'lik hisse SOCAR'a satıldı.

TEKEL: Tütün, sigara, alkol ve diğer faaliyet alanları parçalara ayrılarak farklı özel şirketlere devredildi.

Elektrik dağıtımı: Bölgesel dağıtım şirketlerinin tamamına yakını özelleştirilerek elektrik dağıtımında özel sektör hakimiyeti oluşturuldu.

Son otoyol ve köprü özelleştirmesi

5 Eylül 2026 tarihli 11750 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 15 Temmuz Şehitler ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri ile çok sayıda otoyol ve çevre yolu yeniden özelleştirme kapsamına alındı. İşletme hakkının 30 yıllığına devredilmesi öngörülüyor; işlemlerin 31 Aralık 2031'e kadar tamamlanması planlanıyor.

Kamusal hizmetler tasfiye ediliyor

Özelleştirme politikalarının sonucu yalnızca kamu işletmelerinin sermayeye devredilmesi değildir. Özelleştirmelerle birlikte kamusal hizmet anlayışı da tasfiye edilmektedir. Eğitimden sağlığa, enerjiden ulaşıma, telekomünikasyondan suya kadar toplumun ortak ihtiyaçlarının tamamı piyasa ilişkilerine terk ediliyor.
Böylece yurttaşın hakkı olan hizmet, satın alınması gereken bir metaya dönüştürülüyor.
Otoyolların, köprülerin, limanların ve enerji altyapısının özel sermayeye devredilmesi de bu dönüşümün parçasıdır. Kamusal olan Hastane, okul, yol ve köprüler tasfiye ediliyor, toplumsal ihtiyaçlar metalaştırılıyor, kamunun yarattığı değer sermayenin birikimine aktarılıyor.

Seçim saht-ı mailine hazırlık yapmak

Özelleştirmelerin amacı yalnızca bütçeye kaynak yaratmak değildir. Kamusal varlıkların sermayeye devri, bir yandan sermaye için yeni birikim alanları yaratırken, diğer yandan iktidara kısa vadede kullanabileceği önemli bir gelir alanı açmak.
Saray oligarşisi özellikle seçim dönemine yaklaşırken kamu varlıklarının satışından veya işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerin, bütçe üzerindeki baskıyı geçici olarak hafifletmek ve seçim ekonomisi için önemli bir fırsat kolladığı biliniyor.

DÜNYA

Mekke Antlaşması: Bir alt-emperyalizm ittifakı

İran karşısındaki galibiyetsizlik öncelikle müttefikleri panikletiyor. Ama aynı zamanda oluşan boşluklar için rekabete de giriyorlar.

Suudi Arabistan, Pakistan ve Türkiye 7 Ağustos'ta Mekke Ortak Savunma Antlaşması'nı imzaladıklarını duyurdular. Tarafların yaptığı ayrı ayrı basın açıklamaları dışında antlaşma metni kamuoyuyla paylaşılmadı. Türkiye Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, bunun bir Orta Doğu NATO'su olduğunu ima eden açıklamalarda bulundu.
Saldırıya uğrayan bir müttefikin yanında olunacağı diğer taraflarca da belirtildi. Ancak antlaşmanın duyurulmasından sonra Suudi Arabistan, hem Ensarullah Hareketi hem de İran tarafından saldırıya uğradı. Türkiye ve Pakistan bu saldırılara karşı herhangi bir adım atmadı.
Batı Asya için ise durum daha da karışık. ABD müttefiklerinin çıkarları, gün geçtikçe karşı karşıya geliyor. İran karşısındaki galibiyetsizlik öncelikle müttefikleri panikletiyor. Ama aynı zamanda oluşan boşluklar için rekabete de giriyorlar.
Mekke Antlaşması'nı bu zemin-de okumak gerek. Biraz yolda düzülen, "tüm ihtimallere karşı bir beraberlik taahüdü" gibi bir özelliği var. Zira paktlar bir "düşman"a yönelik kurulur.

Bir tahmin yürütmek gerekirse, İran'ın ve Mısır'ın davet edildiği ancak şimdilik bu teklifi reddedip süreci izledikleri denklemde, ortada tek görece büyük rakip kalıyor: Siyonist yapı.

Bir tahmin yürütmek gerekirse, İran'ın ve Mısır'ın davet edildiği ancak şimdilik bu teklifi reddedip süreci izledikleri denklemde, ortada tek görece büyük rakip kalıyor: Siyonist yapı. Mısır'ın antlaşmayı reddinin nedeni de oldukça açık:
Alt-emperyalist yarışta aynı zamanda Siyonist yapının bölgesel politikalarında çıkarının olması.
Bu paktın en belirgin özelliklerinden bir tanesi daha önce çeşitli gerginlikler yaşamış olan Suudi Arabistan ve Türkiye'nin, Pakistan'ın nükleer şemsiyesi altında artık rakip statüsünden, ilerideki Siyonist yapı saldırısı ihtimaline karşı ortak/müttefik statüsüne gelmiş olmaları. Bu antlaşmanın en gerçek yanı bu olsa gerek, ilerisine ileride bakacaklar.

Saksonya-Anhalt eyalet seçimleri

Kentli kesimlere sıkışan sol ise bu yoksul eyalette çok geride: Die Linke %11'den %8 oy oranına düştü.

6 Eylül Pazar günü, Almanya ulusal istihbarat teşkilatı tarafından "radikal ve aşırı sağ" olarak nitelendirilen Almanya için Alternatif (AfD) partisi Saksonya-Anhalt eyaletinde yaklaşık %44 ile iktidarı "şaşırtan" bir oy oranıyla, Almanya siyasetinde önemli bir dönüm noktasına ulaştı.
Saksonya-Anhalt Almanya'nın enlerini yaşayan bir eyalet: ortalama 48 ile en yaşlı nüfusa, %8 ile ülke ortalamasından yüksek işsizlik oranına, %21 ile ikinci en büyük yoksulluk oranına sahip.
AfD'nin eyaleti oluşturan on dört idari birimin her birinde bir örgütü var, ama merkezî aygıt Magdeburg'da tek bir adreste toplanmış: eyalet genel merkezi, bölge örgütü, bir seçim bürosu ve aşırı sağ öğrenci birliklerinin iki derneğiyle aynı binada. Ama başlıca örgütlenme mecrası dijital dünyada: aktif TikTok kullanımında AfD parlamento grupları arasında %76 ile birinci.
Kentli kesimlere sıkışan sol ise bu yoksul eyalette çok geride: Die Linke %11'den %8 oy oranına düştü. Linke'yi Berlin'de %20 oy oranına taşıyan kapı kapı örgütlenme modelini buraya uygulamaması bu kaybın başında geliyor. Üstelik AfD'nin programı işçi lehine değil; grev hakkına ve toplu sözleşme uygulamalarına kısıtlama öneriyor, önerdikleri vergi indirimleri ise varlıklı ve sermaye sahibi kesimlerin lehine, işçinin aleyhine. Sol, bütün bu işçi düşmanı atmosfer içinde düzene alternatif olacakken, Almanya için Alternatif bu boşluğu işçi sınıfını kazandıracak taleplerden çarpıtarak dolduruyor. Bu çarpıtmayı büyük oranda göçmenlik ve ulusal kimlik meselelerinden sürdürüyor.
Kitlesel geri göndermeler (remigration) ile etnik Alman olmayan göçmenlerin ülke dışına sürülmesini; iltica gerekçesi ortadan kalkınca insanî ikâmet izinlerinin sonlandırılması; 2015'ten beri düzensiz göçün geri çevrilmesi. Bunlar AfD göç politikasının kaba bir resmini sunuyor. Dahası, Trump rejiminin katliamlara varan uygulamalarıyla bilinen Göçmenlik ve Gümrük Muhafaza Dairesi (ICE) benzeri bir teşkilat kurulmasıyla beraber göçmen avının Almanya'da da uygulanması hedefleniyor.
Eğitimde ise "geleneksel Alman değerlerinin" öne çıkarılmasını ve geçmişte yaşanan ve Alman ulusunu olumsuz gösteren Holokost (Nazilerce milyonlarca topluluğun soykırıma uğratıldığı olay) yerine Alman ulusunu yüceltecek ve onurlandıracak bir tarih anlatısını getirme hedefi koyuyor. AfD, bu eğitim programına "Daha çok Bismarck, Daha az Hitler" adını veriyor.
Dış politikada ise Avrupa Birliği'nin idari yapısını zayıflatmayı ya da Birlik'ten çıkışı dile getirmekle beraber, Ukrayna'ya savaş yardımını kesmeyi ve Rusya'ya karşı olumlu bir tutum ile enerji ticaretini yeniden yeşertmeyi öneren AfD, mevcut düzen siyasetçileri ve yöneticileri için bu seçim sonuçlarını "sarsıcı" hâle getiriyor.
Bu seçim sonuçlarına karşın, AfD'nin Saksonya-Anhalt'ta tek başına hükûmet kurması mümkün değil. AfD'ye karşı ise en iyi ihtimalle Hristiyan Demokrat Birliği (CDU) öncülüğünde bir azınlık hükûmeti kurulabilse de, meclisteki koltuk sayısıyla AfD belirleyiciliğini sürdürecektir.

Almanya'da faşist parti AfD yükseliyor

Şimdi ne olacak?

Almanya'daki kapitalist krizlerin etkisiyle, küreselleşmenin, neoliberalizmin ve uluslararası sermayenin saldırılarından en büyük darbeyi yiyen, yoksullaşan, işsiz kalan kesimlere yönelik sağ popülist söylemler geliştiren bir parti AfD.

Almanya'nın doğusundaki Saksonya-Anhalt eyaletinde gerçekleşen seçimler, ülke siyasetinde önemli bir dönüm noktası oldu. Aşırı sağcı Almanya İçin Alternatif (AfD), oyların yüzde 43,8'ini alarak tarihindeki en yüksek eyalet seçim sonucuna ulaştı. Parti 2021 seçimlerinde aldığı yüzde 20,8'lik oyun iki katından fazlasına ulaşırken, geleneksel merkez partiler ciddi bir gerileme yaşadı. Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) yüzde 17,2'de kalırken; Sosyal Demokrat Parti (SPD) yüzde 9,3, Yeşiller yüzde 8,9 ve Sol Parti yüzde 8,6 oy aldı.
AfD tek başına hükümet kurmak için gerekli çoğunluğu elde edemese de ortaya çıkan tablo, 2. Dünya Savaşı sonrası Almanya tarihinde aşırı sağın ulaştığı en güçlü seçim sonuçlarından biri.
Parti, 83 sandalyeli eyalet meclisinde 39 sandalye kazanarak hükümet kurmak için gereken 42 sandalyenin hemen altında kaldı.

Krizin etkisi

AfD'nin başarısını yalnızca göç veya milliyetçilik üzerinden açıklamak yetersiz olur. AfD'nin yükselişi, Doğu Almanya'da birleşme sonrası yaşanan neoliberal ekonomik dönüşüm, artan toplumsal eşitsizlikler, geleneksel merkez partilere duyulan güvensizlik ve geniş kesimlerin mevcut siyasal düzenden uzaklaşması gibi daha eski süreçlerle birlikte ele alınmalı.
Almanya'daki kapitalist krizlerin etkisiyle, küreselleşmenin, neoliberalizmin ve uluslararası sermayenin saldırılarından en büyük darbeyi yiyen, yoksullaşan, işsiz kalan kesimlere yönelik sağ popülist söylemler geliştiren bir parti AfD.

Sağ popülist söylem ve faşizm

Parti içerisinde bu çizgiyi yürütenlerin başında gelen Björn Höcke, "dayanışmacı yurtseverlik" olarak adlandırılan bir ekonomik milliyetçilik anlayışını kurdu. Söylem olarak küreselleşme karşıtlığı, büyük şirket düşmanlığı yürüten bu çizgi Almanya'nın Euro'dan ve AB'den çıkması gerektiğini savunuyor. Göçmenlerin sosyal devlet mekanizmalarından yararlanmasına karşı olan hareket etnik Almancılık vurgusu yapıyor. Tıpkı ABD'deki Trump çizgisi gibi. Ne var ki faşist siyaset işçi ve emekçilerin sorunlarını çözebilecek kapasiteye sahip değil ve son tahlilde yine sermaye sınıfının çıkarları çerçevesinde davranacaklar.
Kısacası hareket Almanya'daki işçi ve emekçilerin, krize yönelik öfkesini soğurarak yine düzenin içerisine hapsedecek. Ama onlara bu imkânı Alman solunun krizi sağlıyor. Almanya'da büyük alt üst oluşların dönemi açıldı.

EKOLOJİ/ÇOCUK

"Yeşil" Avrupa'nın sırrı:
Sermaye büyüyor, atıkların bedelini Akdeniz kıyıları ödüyor

2025 raporlarına göre Birleşik Krallık 2025 yılında toplam 675 bin ton plastik atığı ihraç etti. Bu atıkların 139 bin tonu ise Türkiye'ye gönderildi. Ayrıca Mayıs 2021'den Temmuz 2024'e kadarki sürede 13 İngiliz şirketin Adana'da bulunan Kemal Deniz Geri Dönüşümcüler Sitesi'ne 542 gemiyle toplam 52 bin ton plastik ve evsel atık gönderdiği biliniyor.

TÖP Mersin İl Örgütü'nün protesto eylemi

Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye plastik atık ihracatı 2025'te 2024'e göre yüzde 19'luk artışla rekor kırdı. AB ve Birleşik Krallık 2025 yılında Türkiye'ye 642 bin tondan fazla plastik atık gönderdi. Geri dönüşüm tesislerinin yoğunlaştığı Akdeniz kıyılarında oluşan kirlilik ortadayken plastik atık ithalatından elde edilen kâr marjının yerel kaynaklara göre daha yüksek olması bu yıl da ithalatın tüm hızıyla devam etmesini sağladı. Ayrıca yakın zamanda değiştirilen AB atık sevkiyat düzenlemesi ile 21 Kasım 2026 itibariyle Avrupa'daki çöplerin neredeyse tamamı Meksika ve Türkiye'ye getirilecek. Daha şimdiden Adana, Mersin ve Hatay sahillerindeki kirlilik Kıbrıs'a kadar ilerlemiş durumda.

Bununla beraber COP31'in Türkiye'de gerçekleşecek olması da geri dönüşüm "şovu"nda yeni adımlar atılmasına vesile oldu, DOA logosu taşıyan ambalajlı atıkların belli noktalarda bulunan kutulara atılması ve 1 TL iade edilmesi yoluyla halkın geri dönüşüme teşviki planlandı ancak ne biriken onca atığı geri dönüştürebilecek yeterlilikte tesis var ne de tesislerde denetimli ve kontrollü bir geri dönüşüm uygulaması var.

Bu atıklarla kirlenen Çukurova Deltası, Türkiye'de biyoçeşitliliğin en yüksek olduğu yerlerden biri. Ayrıca geniş göller ve bataklıklar gibi birçok sulak alanı içerdiğinden ve ana kuş göç yolunun üzerinde bulunduğundan pek çok canlı için büyük bir öneme sahip. Burada toplanan plastik atıklar, canlıların vücudunda birikerek toksik etkilere yol açıyor ve ekosistem dengesini bozuyor.

İthalatla beraber artan atık miktarına rağmen geri dönüşüm tesislerinin sayısı artırılmıyor aksine ithalatı mümkün kılan AB kurallarına uygun olmayan tesisler birer birer kapatılıyor. Atık yükünü kaldıramayan geri dönüşüm tesisleri, fazla atıklarını ya kanallara döküyor ya da yakarak imha ediyorlar. Tesislerde meydana gelen yangınların sıklığı, atıklardan kurtulmak için sistematik bir atık yakma eylemi yapıldığına işaret ediyor. Yangınlardan kaynaklı zehirli havayı soluyan çevre mahallelerde kanser gibi ciddi sağlık problemleri yaşanıyor.

İthalatla beraber artan atık miktarına rağmen geri dönüşüm tesislerinin sayısı artırılmıyor aksine ithalatı mümkün kılan AB kurallarına uygun olmayan tesisler birer birer kapatılıyor.

Britanya'dan Adana'nın tarım arazilerine

2025 raporlarına göre Birleşik Krallık 2025 yılında toplam 675 bin ton plastik atığı ihraç etti. Bu atıkların 139 bin tonu ise Türkiye'ye gönderildi. Ayrıca Mayıs 2021'den Temmuz 2024'e kadarki sürede 13 İngiliz şirketin Adana'da bulunan Kemal Deniz Geri Dönüşümcüler Sitesi'ne 542 gemiyle toplam 52 bin ton plastik ve evsel atık gönderdiği biliniyor. Yapılan bir araştırmada Geri Dönüşümcüler Sitesi'ne akan kanaldan su örnekleri alındı.

Su örneklerinde, tesislerin ters yönünde olan kanala göre 10 kat daha fazla mikroplastik olduğu görüldü. Mikroplastikle kirletilmiş kanal aynı zamanda bölgenin yakınındaki tarlaların bitişiğinde bulunuyor. Çiftçiler de bu kanalı toprak sulama kaynağı olarak kullanıyorlar. The Guardian'ın haberinde "Birleşik Krallık'ın 'atık kolonyalizmi' Türkiye'nin tarım can damarını kirletiyor." biçiminde ifade edilen durum, Avrupa'nın plastik üretiminin daha yoksul ülkelerdeki canlılara büyük bedeller ödettiğini, halkın güvenli gıdaya erişiminin giderek zorlaştığını gösteriyor.

Geri dönüşüm çare değil

Kanallara dökülen atık sularda yapılan incelemede, plastiklerden elde edilen mikroplastik parçacıklarının şekilleri, bireysel tüketimden ziyade endüstriyel deşarjın daha yoğun olduğunu gösteriyor. Yani kirliliğin çoğu halkın tüketiminden değil doğrudan endüstriyel üretimden kaynaklanıyor. Önem verilmesi gereken bir diğer nokta, plastiğin geri dönüştürüldüğünde daha zehirli bir madde hâline geldiği. Örneğin, bir pet şişeye geri dönüşüm esnasında farklı kimyasallar eklenerek oyuncak hâline getirilebiliyor, eklenen kimyasallarla plastiğin getireceği sağlık sorunları artarken çocuklar için de tehlike büyüyor.

Ayrıca geri dönüşüm tesislerinde çalışan işçilerde ve tesislerin yakınında yaşayan insanlarda nefes alma güçlüğü, şiddetli baş ağrıları, cilt ve göz tahrişi gibi çeşitli sağlık sorunları saptanıyor. Öyleyse şunu söylemek mümkün, geri dönüşüm tesisleri ideal koşullara ulaştırılsa bile üretilen fazla plastiğin sağlıklı bir biçimde kullanılabilme olasılığı yok. Plastik üretimi minimum seviyeye indirilmediği müddetçe zararlı etkilerinden kaçınmak imkansız hâle geliyor.

Okula gitmek artık ayrıcalık

Okulların açılması önceden yeni bir şeye başlama heyecanı yaratsa da şimdi en başından aileler masraflarını nasıl karşılayacaklarını düşünüp kaygılanıyorlar. Forma, ayakkabı, çanta, kırtasiye ve ulaşım giderleri yan yana geldiğinde iki çocuğun masrafı 50 bin liraya kadar çıkabiliyor.

Okullar açılıyor

İktidar, sermayenin güncel çıkarları adına tercihlerde bulunuyor ve bunun sonucu kamu kaynakları özele aktarılıyor, haliyle eğitim gibi büyük bir "yük"ten de kurtulmuş oluyor. Bu elbette yeni bir politika değil ancak giderek daha da can yakıcı hale geliyor.

Yeterli bütçe ayrılmayan devlet okulları kendi kaderine terk ediliyor. Okul bütçesi yine halkın cebinden karşılanıyor.

Okul heyecanı

Okulların açılması önceden yeni bir şeye başlama heyecanı yaratsa da şimdi en başından aileler masraflarını nasıl karşılayacaklarını düşünüp kaygılanıyorlar. Forma, ayakkabı, çanta, kırtasiye ve ulaşım giderleri yan yana geldiğinde iki çocuğun masrafı 50 bin liraya kadar çıkabiliyor.

Beyaz zarflar nasıl dolacak?

MEB'in her dönem başında en uygun tabirle yarım ağız söylediği "Kayıt parası alınmıyor, alınmayacak, varsa öyle bir şey şikayet edin" cümleler herkesin bildiği gerçeği sadece açık ediyor. Bakan da okul yönetimleri de MEB de her şeyi biliyor; aileler ise sadece parayı toplamaya çalışıyor.

Müdürler okul başlangıçlarında ailelere okul giderlerini karşılayabilmek adına beyaz zarflar dağıtıyor ve kayıt parası alınmaya devam ediyor. Üste saydığımız tüm masrafların dışında bir de kayıt parası verecekse aileler için eğitim gittikçe pahalı, ulaşılamaz oluyor.

Parasız eğitim hakkını istiyoruz!

Eğitim masrafları aileleri dönem dönem zorlayan bir sorun olmaktan çıkıp devasa bir harcamalar alanına dönüştü. Artık çocuğunu yeni bir okula kaydetmek, tüm ihtiyaçlarını alabilmek için bir yatırım gerekiyor. Bu yatırıma sahip olamayan aileler ise çocuklarını okula göndermek yerine iş yerlerine veya kayıt parası almayan "kötü" okullara göndermek mecburiyetinde kalıyor. Çocuklar aile gelirlerine göre okullara gidiyor ve bu sınıfsallık eğitimin tamamını belirliyor.

Yoksulluğun katmanlarını oluşturan bu sistemin karşısında tüm çocukların parasız, bilimsel, nitelikli ve anadilinde eğitimin olduğu sistemi yeniden kurmalı ve kazanmalıyız.

PARTİ'DEN

elYazmaları
Siteye hemen erişmek için
QR'ı tara
www.elyazmalari.com
@elyazmalaricom @elyazmalaricom @elyazmalar9457 @elyazmalari

FAŞİZME ÖRGÜTLÜ MÜCADELE İLE KARŞI ÇIK
ÖRGÜTLÜ MÜCADELE İÇİN KODU TARATIN
TÖP TOPLUMSAL ÖZGÜRLÜK PARTİSİ

Kenan Budak'ı işçi mücadelesinde yaşatıyoruz

Sosyalist Vatan Partisi Merkez Komite üyesi ve Disk İlerici Deri-İş Genel Başkanı Kenan Budak katledilişinin 45. yılında mezarı başında ve ülkenin farklı yerlerinde gerçekleştirilen etkinliklerle anıldı.
Bir işçi önderi olarak Kenan Budak'ı bugünkü kuşaklara anlatmanın en iyi yolu günümüzün işçi direnişleriyle onun verdiği mücadelenin bağlarını kurmaktır. Toplumsal Özgürlük Partisi İstanbul İl Örgütü şehrin iki yakasında "Sermayenin saldırıları karşısında işçi sınıfının direnişi" isimli iki farklı panel ve işçi forumu düzenleyerek bu bağı kurmanın adımlarını atmış oldu.
Maltepe'de düzenlenen etkinlikte TÖP MK üyesi Deniz Tuzcu'nun moderatörlüğünde DGD-Sen Genel Başkanı Neslihan Acar, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası Genel Başkanı Eren Edebali, TEHİS Genel Başkanı Kubilay Çelik ve Kenan Budak'ın yoldaşı ve Deri-İş Eski Genel Başkan Vekili Munzur Pekgüleç konuşmacı olarak katıldılar. Etkinliğin açılış konuşmasını ise Sosyal-İş Sendikası'ndan Gülbin Demirel yaptı.
Avrupa yakasında ise Beyoğlu'nda düzenlenen etkinlikte Birtek-Sen Genel Başkanı Mehmet Türkmen, Motorlu Kurye İşçileri Derneği'nden Seyhun Kavut, plaza emekçisi Leyda Şişman, özel sektör öğretmeni İpek Karenfil ve araştırmacı yazar Kansu Yıldırım konuşmacı olarak katıldı. İki etkinlikte de forum bölümünde çeşitli sektörlerden işçiler söz alarak konuştular. Bunun dışında Adana ve İzmir il binalarında Kenan Budak'ı anmak üzere işçi forumları gerçekleştirildi.

Hacı Bektaş'tayız

Sözcüler Kurulu üyemiz Pelin Kahiloğulları ve parti heyetimiz ile beraber Alevi kurumlarının çağrısı ile Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde düzenlenen "Dergâhlar Bizimdir" yürüyüşüne katıldık.
Hünkar Hacı Bektaş Veli Dergâhı'nın asıl sahipleri olan Alevi toplumuna iade edilmesi ve cemevlerinin yasal ibadethane statüsüne kavuşturulması talebiyle gerçekleştirilen yürüyüş oldukça kitlesel geçti.
Toplumsal Özgürlük Oartisi olarak Alevi inancının özgürlük mücadelesinin yanındayız.
Dergâhlar geri verilmelidir.

Mersin Liman işçileriyle omuz omuzayız

Mersin Limanı'nda TÜMTİS üyesi oldukları gerekçesiyle işten çıkarılan 185 işçi Ocak ayından beri liman kapısı önünde direniyor. Anaysal haklarını savunan işçilerin kararlı direnişini ilk günden beri destekleyen Mersin İl Örgütümüz direnişin 225. gününde de bir yürüyüş yaparak işçileri ziyaret etti. Sözcüler Kurulu üyemiz ve Mersin milletvekili Perihan Koca'nın da bulunduğu ziyarette Koca bir konuşma yaptı.

İsviçre BFS'den ziyaret

İsviçre'den Bewegung für den Sozialismus (BFS) ekibi partimize enternasyonalist dayanışma ziyaretinde bulundu. Ziyaretin ilk durağı olan İstanbul'da kendilerine partimizin görüşlerini, yapısını anlattık. Türkiye'de ve İsviçre'de sosyalizm mücadelesine dair fikir alışverişinde bulunduk. Ekip daha sonra Samandağ'a gitti ve orada depremin ardından yürüttüğümüz dayanışma çalışmalarını, kadın mücadelesini, çocuk çalışmalarını yerinde gördü.
Halkların eşitlik ve özgürlük mücadelesi sınır tanımıyor.
Yaşasın sınırları aşan enternasyonal dayanışmamız!

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00